

Vlado Miheljak Za boljši jutri

(ne zategujte pasov,
stisnite pesti)

»Zadolževali smo se in bilo je lepo. Bilo je lahkotno. Sedaj imamo na izbiro dvoje, in sicer ali zategniti pasove za boljši jutri ali pa se še malo zadolžujemo, dokler dokončno ne počni, in pristali bomo na trdnih tleh, odvisni od tuje miloščine.«

Notranji minister bi nam zategnil pasove
(STA, 8. april 2012)

»Sindikati, če nič drugega, vsaj načelni ste. Leta 90 ste bili v parlamentu, v takratnem izvršnem svetu proti samostojni Sloveniji, od takrat naprej ste pa proti vsaki vladi.«

Jani Ulaga (OZS) prestavlja pogajanja na ideološko raven (TVS, 5. april 2012)

Osnovna čednost vernikov bi moralo biti kesanje. Kesanje za napuh, nečimrnost, laž, krajo, zlodela in kar je še grehov. Tako jih učijo svete knjige. In tako jim nenehno zapovedujejo njihovi pastirji. Vendar slovenski kler ne verjame, da kar velja za ovce, velja tudi za pastirje. Niti v velikonočnem času ne. Nismo mi grešniki, to so oni drugi... Pač, Kristusa nismo pribili na križ mi, to so vedno oni drugi. To spominja na judovsko šalo, v kateri mali David pride na dvorišče, da bi se igral s prijateljico Helgo, pa mu ta odgovori, da se ne sme več igrati z njim, ker mami pravi, da so oni pribili Jezusa na križ. »To gotovo nismo bili mi, to so bili Goldsteinovi iz spodnjega konca ulice,« se izgovori David. Kdor je na nacionalki gledal predvelikonočno oddajo Odkrito, se je lahko še enkrat prepričal, da so za kler slovenske RKC grešniki vedno oni drugi. Nobenega resnega kesanja, sklonjene glave. Nategnili so skoraj sedemdeset tisoč (68.000) **malih delničarjev**, ki so jim zaupali. Oni pa govorijo kot vsak drug tajkun: kriva je gospodarska kriza, krive so okoliščine. Lahkotno ugibajo, kolikšni so dolgovi. Ali 800 milijonov ali samo 300. Na vprašanje o domnevnih dvojnih številkah v izkazih mariborski nadškof ležerno in lahkotno odgovori: »Ja, nekaj takega. Nekaj sto milijonov manj tega direktnega dolga, ki je nastal.« Nekaj sto milijonov!? Kot da bi govoril o piškotih, zeljnatih glavah. Resnično se javna podoba pogoltna in neobzdrane RKC sprevrča v podobo največjega tajkuna – RKC kot kolektivni tajkun. A ta izjemni cinizem

in sprenevedanje sta dosegla vrh ob koncu oddaje, ko so prišla na vrsto vprašanja o družinskem zakoniku in stališčih RKC. Novinarica se ni mogla izogniti vprašanjem o lažeh in manipulacijah cerkve v kampanji in je navedla tajnika Komisije Pravičnost in mir, ki je dejal, da bi zakonik uzakonil izkoriščanje revnih žensk, ki bodo za plačilo rojevale otroke istospolnim parom. Kar je seveda zavestna in umazana laž, saj zakon kaj takega ne predvideva ali omogoča. In dva nadškofa, dva metropolita, ki s svojimi pastirskimi palicami usmerjata cerkveno občestvo, to laž blagoslovljata. Nadškof Turnšek je izbral skrajno bizarni argument, češ: »Glede na izjavo tajnika Komisije Pravičnost in mir pa mislim, da je hotel ljudem pomagati do tega, da bi razmišljali nekaj korakov naprej. V samem zakoniku to ni uzakonjeno. Vendar pa nekateri med seboj povezani člani dajejo te možnosti, nekje v prihodnosti. Ni nujno da se bodo zgodile. Je pa možno, da se v to smer tudi razvije zakonodaja...« Nadškof Stres pa je dodal, da kampanja zagovornikov ni bila strpna. Hja, kaj je strpno, je stvar interpretacije, a ponavljajočih laži se je posluževala kampanja nasprotnikov zakonika. In nadškofa, tako kot finančni hazard, brez slabe vesti pokrivata tudi moralni hazard slovenske RKC. Glede na to, da je očitno pred durmi novo veliko vprašanje, ki ga bo javno, ob asistenci prijazne oblasti, zastavila RKC – namreč vprašanje laične šole in verouka, bi po Turnškovi logiki argumenta veljalo odgovoriti: »Smo proti verouku v šoli, ker smo proti pedofiliji. Verouk res ne predvideva pedofilije. A treba je gledati nekaj korakov naprej. Ko bodo duhovniki vstopili v razrede, se jim bo odprla širša priložnost zlorabe otrok. Ni nujno, da se bo to zgodilo. Je pa možno, da se v to smer tudi razvije zakonodaja...« To bi bil argumentum ad Turnšek.

V teh dneh oblastniki s povečevalnim steklom iščejo rezerve, ki bi zmanjšale proračunsko luknjo. A iščejo na napačnem koncu. Pri sleherniku, pri tistih, ki so že zdaj ogroženi. Gotovo je treba varčevati, a prioritete je treba postaviti drugače. Ne nujno zaradi velikega učinka, ampak zaradi načelnosti in moralnosti. Cerkev je že ena od institucij, kjer bi lahko država krepko zarezala v svojo širokogrudnost. Če držijo podatki o proračunskih

prejemkih slovenske RKC, ki v teh dneh krožijo v javnosti, ta gesta sploh ne bi bila zgolj simbolna, ampak zelo konkretna.

A »oblast« mora najprej vzpostaviti načela znotraj svojih vrst. Najprej mora narediti red tam, kjer se je sama zapletla v korupcijsko mrežo in neracionalno razmetavanje. Če se želi pogajati o zategovanju pasov in drugih neprijetnih posegih, naj pri priči odpove nadaljnje nakupe patrij. In če drži, kot so zagotavljali, da je v pogodbi protikorupcijska klavzula, bo to zelo enostavno in bo takoj prineslo občutne prihranke. Še teh trideset patrij, ki jih že imamo, je železje, ki neizmerno golta denar, čeprav se še barva na vozilih ni posušila. Za servisiranje 30 do zdaj dobavljenih osemkolesnikov gre vsako leto iz proračuna milijon evrov. Sicer pa gredo celotni stroški vzdrževanj vozil SV (skupno jih imajo menda 471) v vrto glave številke. Menda kar 15 milijonov. Zato naj, preden oberejo že tako slabo plačane vojake, racionalizirajo stroške pri opremi. In predvsem, naj takoj nehajo pošiljati vojake na drage misije tja, kjer Slovenija nima interesa, kjer ne brani miru, ampak ameriški interes. Naj se vlada in koalicija zgledujeta po nesebičnih poslancih, ki so brez oklevanja podražili kosila v parlamentarni menzi s 3,85 evra na okroglo 4 evre. Torej za celih 15 centov.

V naslednjih tednih in mesecih bodo odigrali svojo življenjsko vlogo sindikati, ki lahko ob zmedeni in dezorientirani opoziciji ta čas edini vzpostavijo ravnotežje v odnosu do vladne koalicije. A da bi to ravnotežje vzpostavili, morajo bolj kategorično pristopiti k pogajanjem. Najprej morajo sami definirati pravila, pod katerimi se sploh pogovarjajo. In predvsem morajo dojeti, da imajo na nasprotni strani pogajalske mize avtoritarno pamet, ki ne zna misliti enakovrednih odnosov. Ali si podreja ali se podredi. Adorno je nekoč to lastnost avtoritarcev poimenoval kot »biciklistično naravo«: od zgoraj se pripogiba, navzdol brca. Zato, če hočejo sindikati tvorno partnerstvo, morajo ultimativno postaviti predpogoje o pogajanjih o odrekjanju (zniževanju plač, zniževanju socialnega in zdravstvenega standarda, dopustov, praznikov, porodniških dopustov, nadomestil...). Najprej naj vlada predlaga denimo umik

*slovenskih vojakov iz Afganistana,
prekinitev pogodbe s Patrio,
enakomernost porazdelitev bremen
med revne in bogate, se odpove
enostranskim ukrepom na katerem koli
področju »racionalizacije«. Zdaj kaže,
da Janše vsega tega ne razume in ne
sprejme. Zato ga bo treba v to prisiliti.*

*Janša se je zapisal v slovensko
zgodovino kot človek, ki je dvakrat
združil Slovenijo. Prvič v
demonstracijah in uporih za njega,
drugič v uporih proti njemu. Prvič ob
aretaciji, drugič v uporih proti njegovi
neoliberalni revoluciji in kulturnemu
boju.*

*Sindikati morajo biti trdi in neizprosni
ob vsakem kazenju mišic druge strani.
Ob ekscesu Ulage na ekonomsko-
socialnem svetu bi se morali dvigniti in
predlagati, da se njihovi pogajalski
partnerji medsebojno pogovorijo, javno
opravičijo ter jih obvestijo, ko se bodo
voljni pogovarjati o pravih vsebinah na
pravi način.*

*Predvsem pa. Ne zategujmo pasov.
Stisnimo pesti.*